

40 éve MTM Magyarországon

Tisztelt Kollégák!

Nehéz szavakat találnom látva, hogy az, amit 40 évvel ezelőtt megálmodtam, amiért éveken keresztül dolgoztam, harcoltam, lelkesedtem, ami miatt folyamatosan meg kellett küzdenem az akkori politikai rendszer bornírt bürokrataival, az mára már beépült a magyar termelői kultúrába.

Az 1970-es évek fellazuló diktatúrája mellett vált lehetségessé, hogy a magyar ipar termelékenységéért tenni akaró emberek egy kis csoportja az akkori Munkaügyi Minisztériumot fedőszervként használva részben áttörte azokat az ideológiai falakat, amelyek addig elzárták a fejlett országokban már használt munkaszervezési módszerek meghonosításának lehetőségét. Magyarország tagja lett a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO), amely felajánlotta segítségét.

Jómagam teljesen véletlenül ismertem meg az MTM módszert, és – nem túlzás, ha így fogalmazom - beleszerettem. Publikáltam itt-ott és ennek alapján hívtak meg a Munkaügyi Minisztérium említett, Meitner Tamás, majd Alaxai László által vezetett csapatába. Az ILO a Svájci MTM Egyesületet bízta meg egy magyarországi kiképzési program végrehajtásával, amelyben létre tud jönni a módszert továbbterjeszteni képes hazai MTM instruktorok első generációja.

Hatalmas feladat volt. Iszonyatos mennyiségű tananyagot kellett megmagyarítani, létrehozva az MTM koherens magyar terminológiáját – amelyet mind a mai napig használunk. Össze kellett szedni fiatal, agilis szakembereket az ipar minden területéről, akikből kiválasztódnak a jövő instruktorai. Biztosítani kellett a képzés tárgyi feltételeit, tankönyveket, oktatófilmeket, bentlakásos helyszínt, tolmácsolást.

Amikor mindez már megvolt, az akkori szokások szerint egy miniszteri rendelettel kellett szabályozni az MTM hazai oktatását, ezzel biztosítva, hogy a képzés minden tekintetben megfeleljen a nemzetközi szabványnak.

És akkor beütött a baj! Egy Günther Walraff nevű balos német újságíró kiadott egy könyvet, ami magyarul is megjelent „Önök ott fent, mi itt lent”, címmel, és ebben az MTM-et mint munkásnyúzó eszközt „leplezte le”. Az „elvtársak” közölték velem, hogy ezek után szó sem lehet nálunk MTM-ről! Kétségbeesésemben alkottam egy ideológiát arról, hogy ez nem is ugyanaz, hanem az MTM magyarországi viszonyokra alkalmazott adaptációja, és átneveztem 3M módszerre, azaz így lett az MTM-ből Mozdulatelemzéses Munkatanulmányozás és Munkakialakítás. Ezt már szabályozhatta a kiadott rendelet. Mi azonban, akik abban a rendszerben szocializálódtunk jól tudtuk, hogy ez csak az életben maradás apró csele.

Azután a képzési program megindult. Három kitűnő oktatót küldött a Svájci MTM Egyesület Günter Schröder, Viktor Suter, Herbert F. Schmidt személyében. 25 hallgatóval indultunk, és végül 1976-ban tehát 40 éve, 10 kolléga szerezte meg a legmagasabb, instruktori minősítést. A vizsgákat az SMTMV a nemzetközi szabályzat szerint ellenőrizte, és minden hallgató svájci MTM és magyar 3M bizonyítványt kapott.

A következő évben a magyar instruktorok lelkes munkája révén, a Munkaügyi Minisztérium felügyelete alatt megindult a magyarországi képzés és 1979-ig közel 2000 szakember vett részt a tanfolyamokon. Eközben a Munkaügyi Minisztérium csapatában lépéseket tettünk egy további munkaszervezési metodika a REFA áthozatalára Németországból. Ekkor azonban beütött a menykő. Az akkori kormány egy tollvonással megszüntette a Munkaügyi Minisztériumot. Ezzel gyakorlatilag lehetetlenné téve az MTM-el kapcsolatos minden további munkát. Többen próbálkoztunk a következő években az újraélesztéssel, de abban a politikai környezetben esélytelen volt.

Mára azonban az MTM Hungária Egyesületnek, Csikós Gabriellának, Dunajcsik Zoltánnak és munkatársaiknak köszönhetően feltámadt haló poraiból, és újra virágzik. Vigasztaló, hogy nem volt hiábavaló mindaz, ami 40 éve történt, hiszen Gabi résztvevője volt az akkor projektnek, az akkor elkészített tananyagok és a terminológia alapot szolgáltatott a jelen számára, hogy nem nulláról kellett indulni, de az érdem mindenképp a maiaké.

Mindehhez az első generáció nevében gratulálok, és kívánok további sok sikert!

Boris Péter
Budapest, 2016. október